

SMOG TO PROBLEM NIE TYLKO DLA POLSKI. SZOKUJĄCE DANE WHO

Około 90% ludzkości oddycha zanieczyszczonym powietrzem – takie wnioski zaprezentowała 2 maja Światowa Organizacja Zdrowia (WHO). Według szacunków tej instytucji, sytuacja ta skutkuje przedwczesną śmiercią około 7 milionów osób rocznie.

Jak zauważa WHO, ludzkie zdrowie zagrożone jest zarówno przez zanieczyszczenia obecne w powietrzu przestrzeni publicznej, jak i te wdychane podczas prac domowych pokroju gotowania czy ogrzewania. Jak szacuje organizacja, około 3 miliardy ludzi na całym świecie pozbawionych jest dostępu do czystych paliw i technologii, który mogłyby ograniczyć zanieczyszczenie powietrza generowane przez ogrzewanie domu i gotowanie. Organizacja zaznacza, że popularyzacja nowoczesnych rozwiązań nie dorównuje tempu wzrostu liczebności populacji.

Według danych opublikowanych przez WHO zła jakość powietrza jest przyczyną schorzeń serca (w tym zawałów), raka płuc oraz zapaleń płuc.

„Zanieczyszczenie powietrza zagraża nam wszystkim, ale ci najbiedniejsi i najbardziej zmarginalizowani cierpią najbardziej” – powiedział Tedros Adhanom Ghebreyesus, dyrektor generalny WHO. „To niedopuszczalne, by ponad 3 miliardy osób – głównie kobiet i dzieci – dalej wdychały śmiertelnie niebezpieczne dymy, wydobywające się z domowych pieców” – dodał.

WHO od przeszło dekady szczególnie drobiazgowo monitoruje poziom zanieczyszczeń powietrza na świecie. To właśnie ta organizacja przedstawiła raport dotyczący stężenia pyłu PM_{2,5} w Europie, z którego wynika, że 33 spośród 50 najbardziej zanieczyszczonych miast Starego Kontynentu znajduje się w Polsce. Przewodzą wśród nich Żywiec, Pszczyna i Rybnik.

Wdychanie szkodliwych substancji przyczynia się do przedwczesnej śmierci ok. 45 tysięcy Polaków rocznie.

Doniesienia WHO zawierają też bardziej optymistyczne fakty – jak informuje organizacja, coraz więcej krajów włącza się w walkę o czyste powietrze, co jest następstwem rosnącej świadomości dotyczącej zagrożeń związanych ze szkodliwością zanieczyszczeń. Od 2016 roku ponad 1000 miast dołączyło do bazy danych o powietrzu WHO, która jest największym tego typu zbiorem. Znajdują się w niej roczne doniesienia dotyczące koncentracji PM₁₀ oraz PM_{2,5}.

Organizacja podkreśliła także, że wiele państw podjęło konkretne kroki celem redukcji problemu zanieczyszczenia powietrza. Wśród działań tych wymieniono bezpłatne podłączenie najuboższych gospodarstw do LPG czy podwyższenie standardów emisyjnych dla samochodów.

Polskie władze również podejmują działania celem zwalczania zagrożeń związanych z zanieczyszczonym powietrzem. Premier Mateusz Morawiecki zapowiedział m.in. uruchomienie

programu termomodernizacji domów, na który rząd przeznaczyć ma ok. 30 mld złotych, wprowadzenie opłaty emisyjnej oraz powstanie Funduszu Niskoemisyjnego Transportu. O programie dopłat do termomodernizacji oraz wymiany jednostek grzewczych mówił także minister środowiska Henryk Kowalczyk.

Warto zauważyć, że obecny rząd w Warszawie powołał specjalnego pełnomocnika ds. smogu. Funkcję tę objął Piotr Woźny.

Z inicjatywą wychodzą też poszczególne spółki energetyczne, takie jak PGNiG, które zapowiedziało start programu dopłat do instalacji pieców gazowych, mający objąć 11 tysięcy rodzin.